

דוח שבועי בנושא הגנה על אזרחים

30-24 בספטמבר 2008 (מס' 279)

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

במהלך השבוע, ערך צה"ל 85 מבצעי סריקה ברחבי הגדה המערבית ועצר 96 פלסטינים. אחד המבצעים, שנערך ב-29 בספטמבר בכפר נעלין (נפת רמאללה), הוביל לעימותים בין החיילים לבין התושבים הפלסטינים, אשר במהלכם נפצעו ארבעה גברים פלסטינים (שניים מפגיעת כדורי מתכת מצופים גומי, אחד מפגיעת תחמושת חיה ואחד עקב שאיפת גז מדמיע). בנוסף, שלושה בני אדם נפצעו בידי כוחות צה"ל בנעלין, ומספר אחרים נפגעו כתוצאה משאיפת גז מדמיע, במהלך הפגנות מחאה כנגד הגדר שנערכו במקום. במהלך פעילות צבאית שנערכה ב-24 בספטמבר במחנה הפליטים א-דהיישה (נפת בית לחם), נפצע נער בן 17 מירי כוחות צה"ל, בעת שנערך חיפוש בביתו, ונעצר לאחר מכן. כמו כן, במהלך מבצע סריקות שנערך בעיר קלקיליה ב-26 בספטמבר, הוטל עוצר על חלקים מהעיר למשך שמונה שעות ונגרמו נזקים לדלתות ולגדרות של עשרה בתי מגורים.

שלוש פעמים במהלך השבוע, ביצעו כוחות צה"ל פעילות צבאית בתוך שטח רצועת עזה, במרחק של כמה מאות מטרים מהגבול. במהלך אחת הפשיטות התרחשו חילופי ירי עם פעילי חמאס, ללא נפגעים או נזק. בשתי תקריות שונות, פתחו ספינות סיוור של צה"ל באש לעבר סירות דיג פלסטיניות ממערב לרפיח ואילצו אותן לשוב אל החוף. לפי דיווחי התקשורת הישראלית, טיל מתוצרת ביתית ששוגר אל עבר שטח ישראל נחת בצדו הפלסטיני של הגבול, אך לא גרם לנפגעים או נזק.

היבוא לרצועת עזה: עלייה משמעותית בכמות הדלקים

בין התאריכים 21 ו-27 בספטמבר, חלה עלייה משמעותית בכמות הבנזין, הסולר והדלק לתעשייה שיובאו לתוך הרצועה, בהשוואה לממוצע השבועי מאז כניסת הסכם הפסקת האש לתוקף ב-19 ביוני (138%, 125% ו-35% בהתאמה). כמות הדלק לתעשייה שיובאה חרגה מהכמות הדרושה להפעלת תחנת הכוח של עזה, זו הפעם הראשונה מאז שיבוש האספקה בידי רשויות ישראל באוקטובר 2007. לדברי מקורות פלסטינים, הגדלת היקף הייבוא נועדה לפצות על צמצום האספקה הצפוי עקב סגירת המעברים במהלך חגי ישראל המתקרבים. בעקבות העלייה בהיקף הייבוא, החליטו רשויות חמאס להקפיא באופן זמני את מנגנון הקצבת הבנזין, אותו ניתן כעת לרכוש ללא הגבלה.

לעומת זאת, במהלך השבוע חלה ירידה בשיעור של 42% בכמות גז הבישול שרשויות ישראל התירו לייבא לרצועה, בהשוואה לממוצע השבועי מאז כניסת הסכם הפסקת האש לתוקף. כתוצאה מצמצום האספקה, נצפו תורים ארוכים מהרגיל בנקודות חלוקת הגז.

בנוסף, למרות סגירת המעברים הצפויה, מספר משאיות המטען שכניסותן הותרה לעזה במהלך השבוע, היה גבוה ב-5% בלבד מהממוצע השבועי שנרשם מאז כניסת הסכם הפסקת האש לתוקף (913 לעומת 871). מעבר סופה, שנסגר בידי רשויות ישראל לאחר פתיחתו של מעבר כרם שלום במועד מוקדם יותר החודש, נותר סגור במהלך כל תקופת הדיווח. כמו כן, עקב סגירת מסוע הסחורות במעבר קרני, כמעט ולא נכנסה לרצועת עזה כל אספקה של מלט. יתרה מכן, למרות שבמהלך השבוע הותרה כניסתם לרצועה של שני חומרי בניין חדשים,

בכמות מוגבלת ביותר, המחסור הכללי בחומרי בניין ממשיך להוות מכשול מרכזי המונע את שיקום הכלכלה.

מתיחות פוליטית בעזה: צמצום השפעת השביתות לצד החמרת המשבר במשק המים

בעקבות העימות המתמשך בין הרשויות ברמאללה ובעזה, אספקת הדלק הדרושה להפעלת בארות המים ותחנות שאיבת מי השופכין טרם הועברה לידי רשות המים של ישובי חוף עזה (CMWU). כתוצאה מכך, חלים שיבושים באספקת המים ליותר מ-250,000 תושבים, בייחוד באזור רפיח וג'חר אל דיק. בעקבות המשבר, התרוקנו לחלוטין מלאי הדלק ומחצית מבארות המים והדבר עלול להוביל לשיבוש אספקת המים לאלפי בני אדם במקרה של הפסקת חשמל.

במהלך השבוע, המשיכו המורים ועובדי מערכת הבריאות בעזה בשביתה, זה השבוע החמישי ברציפות. בעקבות קריאה שפורסמה בשבוע שעבר מטעם הארגונים השובתים, הוארך משך השביתה עד ה-7 באוקטובר 2008. יחד עם זאת, למרות השביתה, המשיכו כל בתי החולים ומרכזי הרפואה הדחופה בעזה להעניק את מרבית השירותים. במהלך חג הרמאדאן צומצם היקף הפעילות. באופן דומה, רמת הנוכחות של מורים ותלמידים, לרבות מורים שהתקבלו לעבודה בעת האחרונה, שנרשמה בבתי הספר של הרש"פ הייתה מעל 95%.

תקריות גישה בגדה המערבית

ב-29 וב-30 בספטמבר, הטילו רשויות ישראל "סגר כללי" על הגדה המערבית בעקבות ראש השנה היהודי, אשר במסגרתו גם פלסטינים בעלי היתרי כניסה תקפים לא הורשו להיכנס למזרח ירושלים ולישראל, למעט מקרים רפואיים ועובדי ארגונים בינלאומיים. מאותה סיבה, סגר צה"ל במהלך אותו פרק זמן את שני המחסומים המובילים לשכם (עוורתא וא-טור) למעבר כלי רכב פלסטינים.

בדומה לשלושה השבועות האחרונים, הגישה למזרח ירושלים ביום השישי הרביעי של הרמאדאן (26 בספטמבר) הוגבלה לגברים מעל גיל 50, לנשים מעל גיל 45, ללא אישורים; ולגברים בגילאי 45-50 ולנשים בגילאי 30-45 הנושאים אישורים. כ-320,000 מאמינים, ביניהם פלסטינים תושבי או אזרחי ישראל, הצליחו להגיע למסגד אל אקצה. צה"ל המשיך להאריך את שעות הפתיחה במחסומים שמסביב לשכם, אולם בשניים מהם עדיין נצפו תורים ארוכים (חווארה ובית איבא). פלסטינים אזרחי ישראל הורשו להיכנס לשכם (עם כלי רכב) ולג'נין וקלקיליה (ברגל בלבד) למטרת ביקור משפחות ועריכת קניות.

השבוע, הוציאו צה"ל והמנהל האזרחי צו צבאי לפיו אדמה פלסטינית פרטית בשטח של 6.5 דונמים, אשר הוחרמה בשנת 1994 "למטרות ציבור", תשמש "להרחבת מחסום עינב", השולט בתנועת הפלסטינים אל טולכרם ומתוכה. למרות שלדברי רשויות ישראל, ההרחבה תשפר את זרימת התנועה דרך המחסום, קיים חשש שההרחבה תתרום להפיכתו של מכשול תנועה מרכזי לעובדה מוגמרת.

בנפת חברון, צה"ל הציב מחדש שתי ערמות עפר שהוסרו בחודש יולי, אשר חוסמות את הגישה לכביש 60 משני כפרים (ואדי א-שאג'נה ואבדה). צעד זה, שבוצע במהלך חג עיד אל פטר, גרם קשיים לפלסטינים שהגיעו למקום על מנת לבקר קרובי משפחה וחברים. צה"ל גם הציב לאחרונה שלוש ערמות עפר נוספות מצפון לעיר קלקיליה, בשטח חקלאי המבודד על ידי הגדר. הדבר הקשה עוד יותר על גישת החקלאים אל אדמותיהם.

באזור הדרומי של נפת חברון, דווח כי חיילי צה"ל מנעו מפלסטינים תושבי מובלעת סוסיא גישה למאגרי מים המצויים בבעלותם, והממוקמים בסמוך להתנחלות סוסיא, על אף שתיאמו את המעבר מבעוד מועד.

תקריות עם מתנחלים

בתאריך 27 בספטמבר, נפצע מתנחל ישראלי בסמוך להתנחלות עלי זהב לאחר שפלסטינים

פלסטיני נהרג בפיצוץ שנגרם כפי הנראה על ידי נפל תחמושת

בתאריך 27 בספטמבר, נמצא רועה צאן בן 18 מהכפר עקרבה (בקעת הירדן) ללא רוח חיים באזור הסמוך להתנחלות גיתית. לדברי משטרת ישראל, נתיחה לאחר המוות שבוצעה במקום ישראלי לרפואה משפטית וכן ראיות שנאספו בשטח מעידות על כך שהאיש נהרג מפגיעת רסיס שמקורה בפיצוץ נפל תחמושת של צה"ל. יחד עם זאת, בני משפחת ההרוג דחו את ההסבר וטענו כי הראיות מעידות על כך שהוא נרצח בידי מתנחלים.

חמושים פתחו באש לעבר מכוניתו. מיד לאחר מכן, הטיל צה"ל עוצר למשך שמונה שעות על שני כפרים פלסטינים הסמוכים למקום האירוע (כפר א-דיק ובורקין) וביצע סריקות ומעצרים. במקום פרצו עימותים בין תושבי הכפרים וכוחות צה"ל, אשר הסתיימו בפציעתם של שישה פלסטינים, ביניהם נער בן 13. לאחר הסרת העוצר, נכנסה קבוצה של מתנחלים אל כפר א-דיק וגרמה נזקים לחלונות של שישה בתים ושלושה כלי רכב. בעקבות התפתחויות אלו שבו כוחות צה"ל למקום, פינו את המתנחלים והטילו מחדש את העוצר למשך שלוש שעות נוספות.

לקריאת הדו"ח השבועי בשפה האנגלית פנו ל:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_weekly_2008_09_30_english.pdf